

บทที่ 1

บทนำและวัตถุประสงค์

ไก่กระดูกดำ (Black-boned chicken) จัดเป็นไก่พื้นเมืองสายพันธุ์หนึ่ง เริ่มมีการเลี้ยงในประเทศไทยเมื่อประมาณปี พ.ศ.2522 เข้าใจว่ามีการนำเข้ามาจากภาคใต้ของประเทศไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยไก่ประเภทนี้ได้ยกย่องว่าเป็น “Food for the King” เนื่องจากมีความเชื่อว่า ไก่กระดูกดำมีคุณค่าทางอาหารและยา เพิ่มพลังกำลังมหาศาล บำรุงสมอง บำรุงร่างกาย ด้านทานโรคต่างๆ ไก่กระดูกดำจึงถูกสงวนและเป็นของต้องห้ามสำหรับสามัญชนทั่วไป ไม่ให้นำออกนอกประเทศ และหากผู้ใดพบเห็นต้องนำทูลถวายฮ่องเต้เท่านั้น สอดคล้องกับผลวิเคราะห์ของ Tian (2007) ที่รายงานไว้ว่า เนื้อไก่กระดูกดำมีค่าทางโภชนาการสูงกว่าไก่ทั่วไป กล่าวคือ มีกรดอะมิโนจำเป็นที่ร่างกายมนุษย์ไม่สามารถสังเคราะห์เองได้สูง และมี Carnosine ซึ่งเป็นไดเปปไทด์ (dipeptide) ที่เกิดจากกรดอะมิโน 2 ชนิด คือ Alanine และ Histidine คุณสมบัติของ Carnosine จัดเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) และช่วยในการเสริมสร้างกล้ามเนื้อ ในบางรายงานยังระบุว่า Carnosine ช่วยป้องกันโรคมะเร็งต่างๆ รวมทั้งโรคเบาหวานอีกด้วย ในไก่กระดูกดำพบ Carnosine เป็น 2 เท่าของไก่ธรรมดาทั่วไป

ไก่กระดูกดำในประเทศไทยมีหลายสายพันธุ์จัดเป็นไก่พื้นเมืองขนาดเล็กประเภทหนึ่ง ที่อายุ 16 สัปดาห์ มีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 1.25 กิโลกรัมถึง 3.0 กิโลกรัม แต่บางสายพันธุ์มีขนาดเล็กมาก อาจมีน้ำหนักเพียง 400-500 กรัม ด้วยความดำที่เป็นลักษณะประจำพันธุ์และคุณสมบัติทางการแพทย์ของไก่ชนิดนี้ จึงทำให้ไก่กระดูกดำมีราคาจำหน่ายสูงกว่าไก่ทั่วไป 2-3 เท่า กล่าวคือ ไก่กระดูกดำราคาตัวละ 200-250 บาท ขณะที่ไก่พื้นเมืองเมื่อน้ำหนักเท่ากันมีราคาเพียงตัวละ 60-70 บาท เกษตรกรจึงนิยมเลี้ยงไก่กระดูกดำกันมาก แต่เนื่องจากผู้เลี้ยงส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับไก่กระดูกดำทั้งเรื่องลักษณะเด่นประจำสายพันธุ์ที่เป็นจุดขายของไก่ชนิดนี้ และสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยง ทำให้ไม่สามารถผลิตไก่กระดูกดำได้เต็มประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการคัดเลือกและปรับปรุงสายพันธุ์ไก่กระดูกดำที่มีลักษณะที่ดี ถูกต้องตามสายพันธุ์ และตรงความต้องการของตลาดให้มากที่สุด (สุชนและคณะ, 2557) อย่างไรก็ดี เมื่อได้ลูกไก่ที่มีสมรรถภาพการผลิตที่ดีและตรงตามสายพันธุ์แล้ว มีความจำเป็นต้องศึกษาหาระดับโภชนาที่เหมาะสมในช่วงอายุต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อนำไปเลี้ยงบนพื้นที่สูง ซึ่งปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดรายงานไว้ รวมถึงการใช้วัสดุอาหารท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตก็ไม่ปรากฏว่ามีรายงานไว้เช่นกัน นอกจากนี้ระบบการผลิตสัตว์ที่ดี (GAP: สัตว์ปีกบนพื้นที่สูง) สำหรับไก่กระดูกดำก็ควรมีการศึกษาและพัฒนาระบบให้สอดคล้องกับมาตรฐานทั่วไป สามารถยอมรับได้ทั้งผู้บริโภค ผู้เลี้ยงและหน่วยของรัฐฯ ที่จะให้การรับรองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาสูตรอาหารไก่กระดุกดำที่มีประสิทธิภาพโดยมีส่วนประกอบจากวัสดุในท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาระบบการผลิตลูกไก่และการเลี้ยงขุนไก่กระดุกดำตามระบบการผลิตที่ดี (GAP) ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง

ขอบเขตของการศึกษา

1. การศึกษาสูตรอาหารไก่กระดุกดำที่มีประสิทธิภาพ โดยมีส่วนประกอบจากวัสดุในท้องถิ่น
2. การศึกษาระบบการผลิตลูกไก่และการเลี้ยงขุนไก่กระดุกดำตามระบบการผลิตที่ดี (GAP) ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง

